

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

1. juni 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 131 (alm. del) af 28. februar stillet efter ønske fra Lars-Christian Brask

Spørgsmål

Er ministeren enig i CEPOS' analyse af, at der har været en vækst i statens administrative omkostninger på 9,4 mia. kr. siden 2011, sådan som det fremgår af NB-Økonomis artikel fra december 2022, jf. »Milliardvækst i statens administration ikke nævnt med et ord«, nb-okonomi.dk, den 16. december 2022?

Svar

Det bemærkes indledningsvist, at en opgørelse af administrative udgifter i staten er forbundet med usikkerhed. En opgørelse af administrative udgifter vil ikke umiddelbart kunne tage højde for, at stillinger, der normalt ikke anses som administrative stillinger, kan have arbejdsopgaver af administrativ karakter. Der kan ligeledes være ansatte i administrative stillinger, som ikke udelukkende udfører administrative opgaver.

Der foreligger samtidig ikke en entydig eller fyldestgørende metode til afgrænsning af administrative udgifter i staten, jf. også svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 319 (alm. del) af 17. august 2020.

Til denne opgørelse afgrænses staten til det statslige forhandlingsområde, der omfatter medarbejdere ansat iht. overenskomster indgået mellem staten og en faglig organisation. Herunder medregnes også tjenestemænd, ansatte på tjenestemandslignende vilkår i staten samt medarbejdere, der er individuelt ansat af en statslig myndighed. Dermed medregnes statslige institutioner (ministerier, styrelser mv.), selvejeinstitutioner (universiteter, erhvervsskoler mv.) og selvstændige offentlige virksomheder (f.eks. DSB og Naviair). Staten forhandler ligeledes overenskomster for statsansatte i Grønland, men disse indgår ikke, da de typiske ikke indgår i afgrænsningen af det statslige forhandlingsområde.

Nedenstående *tabel 1* viser en indikativ opgørelse over antallet af administrative årsværk i staten for perioden 2011-2022 med udgangspunkt i den afgrænsning af

administrative fagklassifikationer, som også blev anvendt i svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 319 (alm. del) af 17. august 2020. Opgørelsesmetoden og datagrundlaget er behæftet med usikkerhed, jf. de ovennævnte forbehold.

Tabel 2 viser en opgørelse over lønudgifterne til de administrative medarbejdere og alle ledere i staten for perioden 2011-2022. Opgørelsen viser en vækst på 10,5 mia. kr. i perioden 2011-2022. Til *tabel 1* og *tabel 2* er der anvendt samme afgrænsninger i forhandlingsstatistikken i Statens BI - ISOLA.

Det bemærkes, at den anvendte metode for opgørelse af antallet af administrative årsværk og ledere, og lønomkostningerne hertil i *tabel 1* og *tabel 2*, er anderledes end den anvendte metode i CEPOS' analyse, hvor administrative årsværk opgøres på baggrund af personalekategori og stillingsbetegnelser.

Tabel 1

Indikativ opgørelse af antal administrative årsværk og ledere i staten

Antal årsværk i hele tusinder	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Administrative årsværk og ledere	57	56	56	56	57	58	59	59	62	64	68	71
Samlet antal årsværk i staten	185	184	185	184	184	184	183	181	184	186	191	196
Andel administrative- og ledelsesårsværk af samlet antal årsværk (pct.)	31	31	30	31	31	32	32	33	34	34	36	36

Anm.: Datagrundlaget udgøres af tal fra ISOLA for 2. kvartal i hvert år, og opgørelsen afspejler en opregning til årsniveau på basis heraf. Opgørelsen er lavet p.b.a. forhandlingsstatistikken på det statslige forhandlingsområde. Der anvendes Danmarks Statistiks DISCO-fagklassifikationer til at klassificere administrative årsværk i ISOLA. Opgørelsen medtager administrative medarbejdere og alle ledere. Opgørelsen er skønsmæssig med udgangspunkt i beskrivelserne af fagklassifikationerne. Der opgøres p.b.a. de lønarter, der anvendes til statslige OK-forhandlinger. Opgørelsen i tabel 1 afviger fra tidligere opgørelser (fx svar på FIU spm. 319 (alm. del) af 2. november 2020), da der anvendes et andet lederbegreb, og da DSB Koncern er udeholdt af opgørelse fra 2018 og frem, da de ved udgangen af 2017 overgår til private overenskomster. De fratrukne årsværk fra DSB Koncern udgør pr. år i perioden 2018 til 2022 gennemsnitligt godt 675 administrative årsværk og 3.300 samlede årsværk. Det bemærkes endvidere, at specifikt DanPilot og Diakonissestiftelsen ikke er omfattet af Økonomistyrelsens indsamlingsproces for lønoplysninger, og at disse behandles separat i statslige overenskomstforhandlinger, hvorfor de ikke fremgår af datagrundlaget i ISOLA.

Kilde: ISOLA og Økonomistyrelsen.

Tabel 2**Indikativ opgørelse af lønudgifter til administrative årsværk og ledere i staten**

Mia. kr., 2022-niveau	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lønudgifter til administrative årsværk og ledere	32,29	32,58	32,40	32,73	33,64	34,36	34,80	34,69	36,79	38,28	40,45	42,80

Anm.: Datagrundlaget udgøres af tal fra ISOLA for 2. kvartal i hvert år, og opgørelsen afspejler en opregning til årsniveau på basis heraf. Opgørelsen er lavet pba. forhandlingsstatistikken på det statslige forhandlingsområde. Der anvendes Danmarks Statistiks DISCO-fagklassifikationer til at klassificere administrative årsværk i ISOLA. Opgørelsen medtager administrative medarbejdere og alle ledere. Opgørelsen er skønsmæssig med udgangspunkt i beskrivelserne af fagklassifikationerne. Der opgøres pba. de lønarter, der anvendes til statlige OK-forhandlinger. Opgørelse i tabel 2 afviger fra tidligere opgørelser (fx svar på FIU spm. 319 (alm. del) af 2. november 2020), da der anvendes et andet lederbegreb og da DSB Koncern er udeholdt af opgørelse fra 2018 og frem, da de ved udgangen af 2017 overgår til private overenskomster. De fratrækne udgifter fra DSB Koncern udgør pr. år i perioden 2018 til 2022 gennemsnitligt godt 360 mio. kr.. Det bemærkes endvidere, at specifikt DanPilot og Diakonissestiftelsen ikke er omfattet af Økonomistyrelsens indsamlingsproces for lønoplysninger, og at disse behandles separat i statslige overenskomstforhandlinger, hvorfor de ikke fremgår af datagrundlaget i ISOLA. Udgifterne er reguleret til 2022-niveau med reguleringsprocenten fra Medarbejder- og Kompetencestyrelsen.

Kilde: ISOLA og Økonomistyrelsen.

Det bemærkes, at udviklingen i årsværk og udgifter til administration i staten bl.a. skal ses i lyset af udviklingen på Skatteministeriets område, hvor der har været en stigning på ca. 3.500 administrative årsværk og lederårsværk fra 2011-2022. Udgifterne er som følge heraf vokset med 2,3 mia. kr. i 2022-niveau. Stigningen i administration på Skatteministeriets område er navnlig sket siden 2017 som led i genopretningen af skattevæsenet. På Justitsministeriets område er antallet af administrative årsværk og lederårsværk steget med ca. 2.200 fra 2011-2022. Dette giver en udgiftsstigning til administrative årsværk og lederårsværk på 1,5 mia. kr. i 2022-niveau.

Endelig bemærkes det, at stigningen i både årsværk og lønudgifterne ligeledes skal ses i lyset af håndteringen af covid-19, hvor det var nødvendigt at ansætte flere i bl.a. Sundhedsministeriet og Erhvervsministeriet. Derudover har der generelt været en stigning i udgifterne til administrative årsværk i staten, der ikke alene kan forklares af disse ministerområder.

Herudover medfører den nye ferielov fra 2020, at der i mindre omfang end tidligere fratrækkes løntimer ved ferieafholdelse, da nyansatte har ret til betalt ferie fra ansættelsens begyndelse, hvilket øger antallet af årsværk i overgangsperioden fra 2020 til 2021. Men det forklarer ikke hele udviklingen, og derfor kommer regeringen også til at se på besparelser på administration i staten.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister